

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

НАЦРТ

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О МАТЕРИЈАЛНОЈ
ПОДРШЦИ ПОРОДИЦАМА С ДЈЕЦОМ
У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, април 2024. године

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О МАТЕРИЈАЛНОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦАМА С ДЈЕЦОМ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Закону о материјалној подршци породицама с дјецом у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 52/22) члан 4. мијења се и гласи:

"Члан 4.

(Значење појединих израза у Закону)

Поједини изрази, у смислу овог закона, имају сљедеће значење:

- а) Дијете је лице до навршених 18 година живота.
- б) Законски заступник дјетета у смислу овога закона је родитељ дјетета, односно лице које је, у складу с одредбама Породичног закона Федерације Босне и Херцеговине, надлежни орган старатељства поставио за старатеља дјетета;
- ц) Породица, у смислу овога закона, представља заједницу дјеце и њихових родитеља или посвојитеља, односно дјеце и њихових сродника који су их законски дужни издржавати;
- д) Приход, у смислу овога закона, представља новчана и друга материјална средства која су чланови породице стекли или стичу радом и кориштењем материјалних добара."

Члан 2.

Члан 5. мијења се и гласи:

"Члан 5.

(Обрачун укупног мјесечног прихода)

(1) Укупан мјесечни приход по члану породице представља тромјесечни приход чланова породице у периоду од три мјесеца који је претходио подношењу захтјева за остваривање права, а који се дијели бројем три и укупним бројем чланова породице.

(2) Приликом обрачуна прихода из става (1) овога члана у обзир се не узимају приходи остварени током мјесеца који је непосредно претходио мјесецу у којему је поднесен захтјев за остваривање права.

(3) Приликом обрачуна прихода по члану породице у обзир се узимају:

- а) приходи који су уређени прописима о порезу на доходак;
- б) старосна, инвалидска и породична пензија;
- ц) примања по прописима о борачко-инвалидској заштити и заштити цивилних жртава рата;

- д) накнада за вријеме трајања незапослености;
- е) приходи по основу обавезног издржавања;
- ф) приходи по основу накнада за хранитељство, односно старатељство;
- г) приходи по основу животног осигурања и
- х) приходи од насљедства.

(4) За чланове породице који приходи из става (3) овога члана остварују у иностранству подаци о њиховим примањима прибављају се од надлежних институција земље у којима се ти приходи остварују."

Члан 3.

У члану 9. став (3) ријечи: "заједничког домаћинства" замјењују се ријечју "породице".

Члан 4.

У члану 12. став (2) мијења се и гласи:

"(2) Дијете обољело од малигнух болести остварује право на дјечији додатак без обзира на приходи по члану породице."

Члан 5.

Члан 13. мијења се и гласи:

"Члан 13.

(Услови за остваривање права на дјечији додатак)

(1) Дијете из члана 12. став (1) овог закона може остварити право на дјечији додатак уколико:

- а) укупни мјесечни приходи по члану породице из члана 5. овога закона не прелазе 40% (четрдесет посто) најниже плате у Федерацији утврђене у складу с одредбама Закона о раду;
- б) ниједан члан породице нема регистровану самосталну дјелатност и
- ц) није смјештено у хранитељску породицу или установу социјалне заштите у периоду дужем од 30 дана, а трошкови смјештаја се дјелимично или у цијелости обезбјеђују из буџетских средстава

(2) Поред услова прописаних ставом (1) овога члана, дијете старије од 16 година може остварити право на дјечији додатак уколико није склопило брак или стекло властито потомство."

Члан 6.

Члан 15. мијења се и гласи:

"Члан 15.

(Трајање права на дјечији додатак)

(1) Дјетету које испуњава услове из члана 13. овог закона право на дјечији додатак признаје се од дана подношења захтјева за остваривање права од стране законског заступника дјетета.

(2) Право на дјечији додатак траје док постоје услови за остваривање права, а најдуже до навршене 18. године живота дјетета.

(3) Првостепени орган ће најмање једном годишње по службеној дужности извршити провјеру испуњености услова за наставак остваривања права на дјечији додатак.

(4) Уколико у поступку провјере из става (3) овога члана надлежни првостепени орган утврди да постоје услови за наставак остваривања права о истоме ће сачинити службену забиљешку и исту похранити у спис предмета.

(5) Уколико у поступку провјере из става (3) овога члана надлежни првостепени орган утврди да не постоје услови за наставак остваривања права донијет ће рјешење о престанку оствареног права на које законски заступник дјетета има право жалбе у складу с одредбама овога закона.

(6) За дијете којему, у складу с овим законом, престане право на дјечији додатак, исплата ће се извршити за мјесец у којему је право престало."

Члан 7.

У члану 16. тачка е) на крају реченице тачка се замјењује интерпункцијским знаком тачка зарез и додаје се нова тачка ф) која гласи:

"ф) настанком неке од околности утврђених одредбом члана 13. став (2) овога закона".

Члан 8.

У члану 24. иза ријечи "поступак" додају се ријечи: "уз могућност суфинансирања ових трошкова из буџета из којих се исплаћују права утврђена овим законом".

Члан 9.

(Раније започети и окончани поступци)

(1) Захтјеви за остваривање права на дјечији додатак поднесени прије ступања на снагу овога закона, а о којима није одлучено, ријешит ће се према одредбама овога закона.

(2) Првостепена рјешења донесена прије ступања на снагу овога закона ускладит ће се с одредбама овога закона најкасније до датума до којег је истима признато право на дјечији додатак.

Члан 10.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеним новинама Федерације", а почет ће се примјењивати мјесец дана након ступања на снагу Закона.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овога закона садржан је у одредбама члана III. 2. е), а у вези с чланом III. 3. (3) Устава Федерације Босне и Херцеговине, којим је утврђено да федерална власт има право утврђивати политику и доносити законе који се тичу социјалне политике.

Према одредбама члана III. 2. е) и члана III. 3. (1) и (2) Устава Федерације Босне и Херцеговине, федерална власт и кантони су надлежни за социјалну политику. Ту надлежност остварују заједнички или одвојено, или од стране кантона координисано од федералне власти. У погледу ових надлежности кантони и федерална власт договарају се на трајној основи.

Кантони у овој области имају право утврђивати политику и спроводити законе (члан III. 3. (4)), као и спроводити социјалну политику и успостављати службе социјалне заштите (члан III. 4. j)).

Према одредбама члана IV. А. 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, поред осталих надлежности утврђених Уставом, Парламент Федерације Босне и Херцеговине надлежан је за доношење закона о вршењу функција федералне власти.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Полазећи од тога да је заштита породица с дјецом дјелатност од посебног друштвеног интереса, која има за циљ обезбјеђење приближно једнаких услова за здрав и правилан развој дјете, као и пружање помоћи у реализацији репродуктивне функције породице, било је неопходно предузимање хитних реформских активности и мјера у смислу побољшања стања у овој области. Наведена је потреба додатно поткријепљена чињеницом да су ранија законска рјешења доводила до неуједначености врста материјалних права по кантонима, различитих услова у поступцима за остваривање ових права, укључујући и различите основице и проценте од основице за обрачун споменутих материјалних давања.

Имајући у виду претходно наведено, као и изражену немогућност појединих кантона да у својим буџетима обезбиједје потребна средства за ову намјену, у пракси се веома често долазило у ситуацију да је значајан број породица у појединим дијеловима Федерације Босне и Херцеговине остајао обесправљен и ускраћен за минимум материјалне подршке у подизању и одгоју њихове дјете. Из наведених је разлога предложено увођење финансирања одређених права на нивоу ентитета, као јединог начина да се обезбиједи доступност и уједначеност одређених основних права на цијелој територији Федерације Босне и Херцеговине, независно од кантона у којему корисник има пребивалиште, што је, у коначници, резултирало доношењем Закона о материјалној подршци

породицама с дјецом у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине", број: 52/22).

Предметним је Законом утврђено да се под једнаким минималним условима из федералног буџета финансира право на дјечији додатак, а из буџета кантона новчана помоћ незапосленим породилцама што је, свакако, представљало велики искорак у односу на раније стање у области заштите породица с дјецом. Наведени искорак постаје тим значајнији ако се има у виду да је по први пут у својој историји федерални ниво власти почео, поред дотадашње декларативне, пружати и конкретну материјалну подршку породицама слабијег економског статуса чиме су створене кључне претпоставке за даље развијање социјално правичнијег система у односу на онај претходни.

Три мјесеца након његова ступања на снагу, Закон о материјалној подршци породицама с дјецом је почео с примјеном (10. мјесец 2022. године) што је за центре за социјални рад и општинске службе социјалне заштите, као надлежне првостепене органе, представљало велики изазов, посебно ако се има на уму да је паралелно с тим требало имплементирати и неке друге како федералне (Закон о родитељима његователјима) тако и кантоналне прописе који су се у том периоду доносили и усклађивали. Имајући у виду да је предметни Закон поставио знатно флексибилније услове за остваривање права на дјечији додатак, као и чињеницу да је наведено право, због његове висине, постало много атрактивније него што је то раније био случај, неминовно је дошло до подношења огромног броја захтјева за његово остваривање. У комбинацији са захтјевима за остваривање других права који су се паралелно подносили, поступцима које је с тим у вези требало спровести у погледу провјере испуњености прописаних услова, те њиховом хроничном кадровском подкапацитираношћу, у центрима за социјални рад и општинским службама социјалне заштите, посебно у оним већим јединицама локалне самоуправе, дошло је до својеврсног загушења које озбиљно пријети функционалности и ефикасности цјелокупног система заштите породица с дјецом.

С друге стране, већ раније споменути флексибилнији услови за остваривање права на дјечији додатак, али и непостојање адекватних евиденција о примањима грађана, те недовољно добро уређено питање пребивалишта, довели су до повећаних злоупотреба од стране значајног броја појединаца у смислу неприказивања свих чињеница значајних за утврђивање испуњености прописаних услова за остваривање наведеног права. С тим у вези, запажена је тенденција да се у порезне евиденције пријављују знатно нижи приходи од оних који су реално остварени или да се на исту адресу пребивалишта фиктивно пријављују додатни чланови заједничког домаћинства како би, приликом обрачуна њихових заједничких прихода, исти били утврђени испод прописаног приходног цензуса.

Имајући у виду све што је претходно наведено, те на основу свакодневне комуникације с центрима за социјални рад и општинским службама социјалне заштите и запримљених информација и иницијатива од стране како грађана тако и појединих институција, Федерално министарство рада и социјалне политике је оцијенило неопходним сачинити измјене и допуне Закона о материјалној подршци породицама с дјецом у Федерацији, те их упутити у процедуру усвајања

по скраћеном поступку како би се чим прије сузбиле уочене негативне појаве и трендови, те ријешили евидентирани проблеми на терену што би, у коначници, требало резултирати квалитетнијим законским рјешењима која се односе на остваривање права на дјечији додатак.

III. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Посматрано с аспекта методолошке структуре, Закон о измјенама и допунама Закона о материјалној подршци породицама с дјецом у Федерацији Босне и Херцеговине садржи укупно 10 чланова чијим се одредбама настоје унаприједити постојећа законска рјешења и отклонити уочени проблеми у имплементацији овога прописа. Што се тиче самога садржаја појединих одредби, односно образложења предложених измјена и допуна, они су приказани у наставку.

Члан 1. Предметни се члан односи на измјене одредби члана 4. основног текста Закона о материјалној подршци породицама с дјецом у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 52/22) који садржи дефиниције појединих појмова који се често користе у тексту наведеног прописа. Тако је, с циљем постизања правне јасноће, предложено да се редефинише појам породице као заједнице дјеце и њихових родитеља или посвојитеља, односно дјеце и њихових сродника који су их законски дужни издржавати. Надаље, у оквиру овога члана предложено је брисање појма заједничког домаћинства будући да је предвиђено да се, према предложеним измјенама и допунама, приход обрачунава по члану породице, а не по члану заједничког домаћинства чиме је наведени појам постао сувишан и непотребан. На тај се начин настоји превазићи уочени проблем фиктивног пријављивања других чланова заједничког домаћинства како би се приходи по члану приказали мањим од прописаног приходног цензуса. На концу, у оквиру овога члана предложено је и дефинисање појма прихода што у тренутној одредби није случај будући да она наводи само структуру прихода, али не и његову дефиницију.

Члан 2. Предметни се члан односи на измјене и допуне одредбе члана 5. основног текста Закона којом је утврђен начин обрачуна прихода по члану породице. Имајући у виду да се у пракси појавио проблем прибављања ажурних података о приходима чланова заједничког домаћинства, посебно из порезних евиденција, оцијењено је потребним постојећи модел обрачуна прихода јасније прецизирати и учинити флексибилнијим на начин да се исти не обрачунава за чланове заједничког домаћинства, него за чланове породице. Надаље, одређена унапређења тренутног законског рјешења у погледу обрачуна прихода предвиђена су одредбом става (2) овога члана којом је утврђено да се приликом обрачуна прихода у обзир не узимају приходи остварени током мјесеца који је непосредно претходио мјесецу у којему је поднесен захтјев за остваривање права. Тиме је превазиђен проблем немогућности надлежних порезних институција да доставе толико ажурне податке што значајно утиче на временску динамику рјешавања поднесених захтјева за остваривање права чиме, у коначници, долази до незадовољства странака и повећаног броја притужби на рад центара за социјални рад и општинских служби социјалне заштите. Осим наведеног, предметни је члан допуњен новим ставом којим су утврђени приходи који се узимају у обзир приликом обрачуна при чему су из истих искључена

примања по основу прописа о заштити лица с инвалидитетом чиме је ова одредба учињена социјално правичнијом у односу на постојећу. На концу је додат и нови став којим је прописана обавеза да се за чланове породице који приходе остварују у иностранству подаци о њиховим примањима прибављају од надлежних институција земље у којима се ти приходи остварују.

Члан 3. Предметни се члан односи на усклађивање терминологије из члана 9. став (3) основног текста Закона с предложеним измјенама и допунама под чиме се подразумијева да су ријечи "заједничког домаћинства" замијењене ријечју "породице".

Члан 4. Предметни се члан односи на измјене одредбе става (2) члана 12. основног текста Закона на начин да се дјеци обољелој од малигних болести признаје право на дјечији додатак без обзира на приходе по члану заједничког домаћинства, односно социо-економски статус њихових породица. Осим што се предложеном измјеном превазилазе евидентни проблеми у примјени постојеће одредбе која је нејасна, непрецизна па и непримјерена, на овај се начин у материјалну подршку породицама с дјецом уводи додатна димензија социјалне правичности и осјетљивости према потребама тешко обољеле дјеце и чланова њихових породица.

Члан 5. Предметни се члан односи на измјене и допуне одредби члана 13. основног текста Закона на начин да се уврштавају додатни ограничавајући услови за остваривање права на дјечији додатак. Ова се интервенција показала неопходном након што је кроз протекли период у приватном сектору забиљежен велики број злоупотреба од стране појединаца који посједују регистровану самосталну дјелатност и који свјесно приказују и пријављују пуно мање приходе од оних које стварно остварују. Осим што на овај начин долази до неоправданог одлива буџетских средстава према онима који чињенично нису у стању социјалне потребе, овакве појаве и њихово толерисање представљају обесмишљавање социјалног карактера Закона, те у одређеној мјери афирмишу социјалну неправичност као законски прихватљив модел понашања и дјеловања. Поред наведеног, кроз допуне овога члана предложено је и додавање одредбе према којој дијете старије од 16 година може остварити право на дјечији додатак уколико није склопило брак или стекло властито потомство. Основни разлог уврштавања ове одредбе лежи у потреби увођења правних механизма усмјерених на сузбијање појаве малољетничких бракова, посебно у оним срединама и заједницама у којима се овакве појаве толеришу и сматрају друштвено прихватљивим и пожељним.

Члан 6. Предметни се члан односи на измјене и допуне одредби члана 15. основног текста Закона којима је утврђено трајање права на дјечији додатак, као и обавеза законских заступника дјетета да сваких 12 мјесеци обнављају захтјев за његово остваривање. Иако је иницијална интенција законодавца била да на овај начин обезбиједи континуирану провјеру постојања услова за даље остваривање наведеног права, посебно у сегменту провјере броја чланова заједничког домаћинства и прихода које они остварују, чињеница је да су овако конципиране одредбе непотребно усложниле сам поступак и створиле својеврсно загушење у центрима за социјални рад и општинским службама социјалне заштите које са својим расположивим кадровским капацитетима

једноставно нису у могућности адекватно одговорити на овај изазов. Стога је предметним измјенама овога члана предложено да се умјесто досадашњег временског ограничења од 12 мјесеци и обавезе обнављања захтјева након истека тога периода, право на дјечији додаток признаје најдуже до навршене 18. године живота дјетета с обавезом провстепених органа да најмање једном годишње, по службеној дужности, изврше провјеру испуњености услова за наставак остваривања права на дјечији додаток. Тиме би се значајно поједноставио поступак и смањио непотребан притисак странака јер не би морале долазити сваких 12 мјесеци како би обновили захтјев нити би се морала доносити нова рјешења, осим у ситуацијама у којима се утврди да не постоје услови за наставак остваривања права када би се ипак морала донијети рјешења о престанку оствареног права на које би законски заступник дјетета имао право жалбе у складу с одредбама овога закона.

Члан 7. Предметни се члан односи на измјену одредбе члана 16. основног текста Закона која представља усклађивање с допуном члана 13. став (2) Закона којим је утврђено да дијете старије од 16 година може остварити право на дјечији додаток уколико није склопило брак или стекло властито потомство.

Члан 8. Предметни се члан односи на допуну одредбе члана 24. основног текста Закона на начин да трошкови поступка за остваривање права утврђених Законом падају на терет органа који води поступак, али уз могућност суфинансирања ових трошкова из буџета из којих се исплаћују предметна права. Према тренутном законском рјешењу, ови трошкови у цијелости падају на терет центара за социјални рад и општинских служби социјалне заштите што се у пракси показало проблематичним јер им у већини случајева њихови оснивачи нису обезбиједили нити одобрили додатна средства за ову намјену. Руководећи се логиком да давање додатних задужења треба бити праћено и одговарајућом финансијском подршком, предметном су допуном створене правне претпоставке да се из федералног буџета издвоје одређена средства намијењена за покривање трошкова ових институција узрокованих проведбом федералних прописа из области социјалне и дјечије заштите.

Члан 9. Предметним је чланом регулисано поступање центара за социјални рад и општинских служби социјалне заштите у погледу захтјева за остваривање права на дјечији додаток који су поднесени прије ступања на снагу овога закона на начин да се исти одмах рјешавају по одредбама овога закона како би чим прије започео процес њиховог растерећења. Што се тиче првостепених рјешења која су донесена прије ступања на снагу овога закона, иста ће се постепено ускладити с одредбама овога закона и то према временским оквирима, односно датумима утврђеним тим рјешењима.

Члан 10. Предметним је чланом утврђен дан када Закон ступа на снагу, а то је осми дан од дана објаве у "Службеним новинама Федерације", као и датум почетка његове примјене, а то је мјесец дана након ступања на снагу Закона.

IV. УСКЛАЂЕНОСТ ЗАКОНА С ПРОПИСИМА ЕУ

У складу с Уредбом о поступку усклађивања законодавства Федерације Босне и Херцеговине с правном стечевином Европске уније Изјава о усклађености достављена је Уреду Владе Федерације Босне и Херцеговине за законодавство и усклађеност с прописима Европске уније. Својим актом број: 01-02-02/1-31-231/24 од 18.03.2024. године Уред је уважио констатацију Федералног министарства рада и социјалне политике као обрађивача прописа да не постоји пропис Европске уније с којим је потребно извршити усклађивање, те је доставио потписану и овјерену Изјаву о усклађености.

V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

У погледу евентуалних фискалних ефеката које предложене измјене и допуне Закона могу имати на федерални буџет, потребно је нагласити сљедеће:

Имајући у виду да је предложеним измјенама и допунама предвиђено да се у члану 5. Закона дода нови став којим су утврђени приходи који се узимају у обзир приликом обрачуна при чему су из истих искључена примања по основу прописа о заштити лица с инвалидитетом, евидентно је да ће се тиме створити претпоставке за повећање обухвата потенцијалних корисника права на дјечији додатак. Према прелиминарним процјенама базираним на укупном броју корисника инвалидна према прописима о заштити лица с инвалидитетом (47.129), те процијењеном броју дјеце која су корисници ових накнада или која живе у заједничком домаћинству с одраслим корисником инвалидне (1.645), а која се потенцијално могу квалификовати за дјечији додатак, долази се до процијењеног износа од 1.741.216,05 КМ који би у овој години додатно требало обезбиједити за период од девет мјесеци уколико предложене измјене и допуне буду усвојене по скраћеном поступку. Наравно, под претпоставком да ће у наредним годинама долазити до раста најниже плате и да процијењен број дјеце квалификоване за дјечији додатак неће значајније варирати, у 2025. години би за ову категорију требало издвојити додатних 2.479.541,40 КМ, односно 2.648.515,80 КМ у 2026. години.

Надаље, предложена измјена одредбе става (2) члана 12. Закона на начин да се дјеци обољелој од малигнух болести призна право на дјечији додатак без обзира на приходе по члану заједничког домаћинства, односно социо-економски статус њихових породица, такођер ће довести до повећања обухвата потенцијалних корисника права на дјечији додатак. Имајући у виду да, према расположивим подацима, просјечан број такве дјеце на годишњем нивоу износи 117 долази се до израчуна да је по овом основу потребно обезбиједити додатних 123.843,33 КМ за деветомјесечни период у 2024. години, односно 176.356,44 КМ у 2025. години, те 188.374,68 КМ у 2026. години.

С друге стране, предложене допуне одредби члана 13. Закона на начин да се уврсте додатни ограничавајући услови за остваривање права на дјечији додатак у смислу да се исто не може остварити уколико неки члан заједничког домаћинства има регистровану самосталну дјелатност или уколико је дијете старије од 16 година склопило брак или стекло властито потомство евидентно ће

искључити одређени број постојећих корисника. Након извршених провјера у службеним евиденцијама Порезне управе Федерације БиХ утврђено је да 919 законских заступника, односно родитеља дјете која су остварила право на дјечији додатак у 2023. години има регистровану самосталну дјелатност. Увођењем овога ограничавајућег критерија процјењује се да ће доћи до смањења обухвата корисника за цца 1.544 што ће представљати умањење од 1.634.308,56 КМ за деветомјесечни период у 2024. години, односно 2.327.302,08 КМ у 2025. години, те 2.485.901,76 КМ у 2026. години.

На концу, предложена допуна одредбе члана 24. Закона на начин да трошкови поступка за остваривање права утврђених Законом падају на терет органа који води поступак, али уз могућност суфинансирања ових трошкова из буџета из којих се исплаћују предметна права, имат ће неутралан ефект на федерални буџет будући да су средства за ову намјену већ обезбијеђена у федералном буџету за 2024. годину у износу од 1.000.000,00 КМ. Међутим, имајући у виду потребу да се центрима за социјални рад и општинским службама социјалне заштите, као првостепеним органима, настави пружати континуирана подршка и у наредним годинама, планирано је да се овај износ задржи и у 2025. и 2026. години.

Имајући у виду наведено, процијењен број нових корисника права на дјечији додатак и процијењен број постојећих корисника који ће бити искључени приказан је у наредној табели.

Година	Процијењен број нових корисника због искључивања инвалидитета из обрачуна укупних прихода	Процијењен број нових корисника из категорије дјете обољеле од малигнух болести	Процијењен број искључених корисника по основу обављања самосталне регистроване дјелатности
2024.	1.645	117	1.544
2025.	1.645	117	1.544
2026.	1.645	117	1.544

Имајући у виду претходно наведене процјене, у наредном се табеларном приказу налази преглед укупних новчаних издвајања за период трогодишње имплементације предложених измјена и допуна Закона о материјалној подршци породицама с дјецом у Федерацији БиХ.

ФИСКАЛНА ПРОЦЈЕНА ПРЕДЛОЖЕНИХ ИЗМЈЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА				
Преглед фискалних ефеката предложених измјена и допуна (додатна средства)	Прва година имплементације Закона у КМ	Друга година имплементације Закона у КМ	Трећа година имплементације Закона у КМ	Извори финансирања
Допуна члана 5. Закона	1.741.216,05	2.479.541,40	2.648.515,80	Буџет Федерације
Измјена става (2) члана 12. Закона	123.843,33	176.356,44	188.374,68	Буџет Федерације
Преглед фискалних ефеката предложених измјена и допуна (умањена средства)	Прва година имплементације Закона у КМ	Друга година имплементације Закона у КМ	Трећа година имплементације Закона у КМ	Извори финансирања
Допуна члана 13. Закона	-1.634.308,56	-2.327.302,08	-2.485.901,76	Буџет Федерације
Преглед потребних средстава за спровођење предложених измјена и допуна Закона	Прва година имплементације Закона у КМ	Друга година имплементације Закона у КМ	Трећа година имплементације Закона у КМ	Извори финансирања
	230.750,82	328.595,76	350.988,72	Буџет Федерације

VI. КОНСУЛТАЦИЈЕ И ПРИБАВЉЕНА МИШЉЕЊА

У складу с одредбама Пословника о раду Владе Федерације Босне и Херцеговине – Пречишћени текст ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), Федерално министарство рада и социјалне политике је Закон о измјенама и допунама Закона о материјалној подршци породицама с дјецом у Федерацији Босне и Херцеговине доставило на мишљења Федералном министарству финансија, Федералном министарству правде и Уреду Владе Федерације Босне и Херцеговине за законодавство и усклађеност с прописима Европске уније.

Својим актом број: 01-02-02/1-31-231/24 од 18.03.2024. године Уред за законодавство и усклађеност с прописима Европске уније је изнио сљедеће примједбе у погледу предложених законских рјешења:

- У погледу одредбе члана 9. став (1) затражено је да се иста још једном преиспита имајући у виду да се њоме прописује ретроактивна примјена Закона јер у домаћем правном систему постоји правило према којему прописи не могу имати повратни (ретроактивни) ефекат, односно не могу се примјењивати уназад у вријеме прије ступања на снагу тих прописа. Уважавајући изнесену примједбу, Федерално министарство рада и социјалне политике исту ипак није прихватило јер сматра да је основна интенција наведеног правила онемогућити ретроактивно докидање или ограничавање раније стечених права. Имајући у виду да се предметна одредба односи искључиво на поступке који још нису окончани, а не на већ спроведене поступке и на основу њих призната права, те да ће се тиме значајно убрзати поступци рјешавања по захтјевима грађана који и по неколико мјесеци чекају на признавање права на дјечији додатак, али и административно растеретити центри за социјални рад и општинске службе социјалне заштите који су кадровски подкапацитирани, обрађивач прописа сматра да се у овом конкретном случају може направити изнимка од наведеног правила, посебно ако се има на уму да предложена одредба иде у корист свих укључених субјеката.
- У погледу одредбе члана 10. предложено је брисање дијела одредбе који се односи на одложену примјену Закона уз констатацију да је то на одређени начин у колизији с приједлогом да се предметни пропис донесе по скраћеном поступку. Уважавајући разложност и логику изнесене примједбе, обрађивач прописа исту ипак није прихватио из разлога што је и након усвајања Закона и његова ступања на снагу потребно подузети још неколико радњи с циљем обезбјеђења његове примјене. С тим у вези, наглашава се потреба усклађивања проведбеног акта с предложеним измјенама и допунама, као и конфигурисање електронске базе података кроз коју центри за социјални рад и општинске службе социјалне заштите администрирају право на дјечији додатак. Такође се указује на то да је рок одложене примјене прописа веома кратак (30 дана) и да га је нужно обезбједити како би се могле извршити потребне прилагодбе.

VII. ЗАКЉУЧАК

Релевантност и оправданост усвајања предложених измјена и допуна Закона је неупитна, будући да се тренутна законска рјешења стварају одређене проблеме у погледу остваривања права на дјечији додатак што је већ раније образложено.